

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Înființarea bibliotecilor populare.

„Ai carte — ai parte!“ Așa ne spune o vorbă bătrână și înțeleaptă și multă dreptate și mare înțeles are vorba aceasta.

Ca să ne încredințăm că așa este, nu e de lipsă să însărăm pilde de prin cărți — e destul dacă luăm în seamă starea lucrurilor din satele noastre. Doar în tot satul sunt 2—3 cărturari, oameni, cari prin cetit și prin scris multe cunoștințe bune și folositoare și-au agonisit. Si acum de câte ori lipsă au de vre-o îndrumare, de vre-o lămurire, nu trebuie să alerge cine știe pe la căți scriitorasi, — să apucă și singuri își caută și își rinduiesc ce au trebuintă.

Ei își rinduiesc singuri lucrurile lor — pe când ceialalti, necetind cărți bune și folositoare — nu știu să-și rinduiesc nici cele mai mici lucruri.

Cei care nu cetesc cărți și nu se adapă din izvorul învățăturilor scrise — nu cunosc trecutul neamului nostru, nu cunosc vitejile și gloria cu care ni-au înconunat fruntea eroii nostri, nu cunosc frământările poporului nostru, nu știu ce se petrece în țeară și în lume în zilele noastre și aşa nu pot să dea cu socoteala cum stăm azi și ce-om ajunge în vremile de apoi.

Nu cunosc apoi mulțimea de sfaturi și învățături ce le împart, ca un părinte bun și cuminte, cărțile cele multe ce s-au scris și se vor scrie încă.

Nu cunosc apoi rînduiala lumiei, nu știu cum să lucre și cum să se poarte — ca mai bine să trăească; sufletul lor

FOITA.

Ângerul morței.

În cărțile sfinte ale Egiptului este o poveste, pe care Ovrei începutul vechi au cetit-o și și-au însemnat-o în cărțile neamului lor.

Regele Solomon, înțeleptul, avea un sfetnic bătrân, întrecut cu vîrstă. Într-o zi, când sta Solomon de vorbă cu ângerul morței, într'un iatac al palatului, a intrat fără de veste sfetnicul în odaie. Când l-a vîzut ângerul morței, s'a uitat lung la el, s'a uitat cu mirare, a dat din cap și s'a făcut nevîzut. Sfetnicul s'a spăriat și a zis către Solomon: „Rege! Mi-e dragă viața și n'as vrea să mor. N'ai vîzut cum s'a uitat cu mirare la mine ângerul morței? El se miră că eu sunt așa de bătrân și tot mai trăesc. O să se întoarcă să mă ia!“

Solomon a rîs, dar sfetnicul a căzut în genunchi. „Mărite rege! Eu te-am slugit cu credință optzeci de ani, și nu

nici-odată nu se poate veseli și nu se poate închâlzi la căldura și lumina ce însorește din cărți. Ei și acum trăesc în întuneric, trăesc după-cum și iartă și le poruncesc alții să trăească.

Ei bine, fraților! Așa nu mai merge, Așa nici-odată nu vom ajunge la creangă verde. Trebuie să ne asternem pe muncă, trebuie să căutăm să eșim din întunericul în care ne-am născut.

Dacă școala din sat dă copiilor vostrui primele raze de lumină, dacă-i învață la cele bune și le arată calea cea dreaptă — ar fi o mare rușine, ca voi, oameni mari, oameni ajunsi să vă chivernisiți, ajunsi să fiți capi și crescători ai familiilor voastre, — tocmai voi să nu căutați cărarea pe care să mergeți către înaintare. Ar fi rușine mai ales pentru că sunt atâtea cărări și e atât de ușor să apuci mersul pe ele.

În starea în care ne aflăm noi azi, cea dintâi și cea mai potrivită cărare este aceea, pe care învățăm și căpătăm indemnul să ne alcătuim în sate biblioteci populare.

Despre bunătatea și foloasele bibliotecilor am vorbit de multe-ori, — mai de curând acum în ultimii doi numeri ai „Foii Poporului“.

Vă spus și de altădată multe pilde și vă istorisit căt bine însorește din bibliotecile populare.

Acum de data asta publicăm la alt loc al foii noastre o scrisoare a lui înv. G. Maican, prin care spune cum să a alcătuit o bibliotecă în satul unde se află ca învățător.

Indemnăm din adins pe fruntașii și mai ales pe învățătorii nostri să făp-

te-am rugat de nimic! Te rog acum, fă-mi un bine! Lasă-mă să aleg dintre caii tăi din grăjd pe cel mai iute și mai alergător, ca să fug de aci. Să fug departe, departe, ca să nu mă afle ângerul morței când o veni să mă ducă.“

Și-a zis Solomon: „Alege-ți calul, după plac. Dar eu gândesc, că ori-unde vei fugi, tot nu vei scăpa de moarte!“

Pe cel mai iute cal, dintre, cătii și-a fugit spre pustie. Era dimineață când a plecat. A trecut peste dealuri și văi, peste riuri și câmpii, și la ameazi era la marginea pustiului cel fără de hotare. Și ardea soarele ca un cupor aprins prin pusă, și sfetnicul fugea înainte. Nu era pom cu umbră, nu era isvor cu apă, nu era om, nu era pe acolo urmă de vîță prin nesip, nici pasere prin aer. Numai cer și pămînt, și sfetnicul fugea înainte. În urmă, spre seară, el a găsit o stâncă în mijlocul pustiului și a stat acolo să se odihnească. Atâtă drum făcuse, încât părea că a ajuns la marginea pămîntului. Și nu s'aузia, nici un sunet în aer, căci poate de când era pustiul nimeni nu mai um-

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăci nr. 15).
Un sir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani; și timbru de 60 bani.

tuiască întocmai după pilda dată de dl învățător Maican.

Ca să fie sfatul pe înțelesul tuturor, noi vom spune în curând pe larg că ce trebuie făcut, ca să alcătuim o bibliotecă. Vom spune anume cum au să fie statu-tele, cum să trimitem la întărire și apoi cum se conduce peste tot o bibliotecă populară.

Visita Imperatului nostru la Berlin. După-cum ne hotărît în cercurile finale ale curței domnitoare și după-cum vestesc foile cele mari, M. Sa Francisc Iosif I. la începutul lunei viitoare va face vizită împăratului Wilhelm II. la Berlin. Visitei acesteia i-se dă foarte mare însemnatate din partea lumii politice. Se zice chiar, că din prilejul acestei vizite se vor pune la cale niște înțelegeri cu privire la ținuta ce vor avea să aibă cele două mari împărații (Austro-Ungaria și Germania) față cu întemplierile cari ar putea să se ivescă în anumite părți ale Europei.

M. Sa Francisc Iosif I. nu a fost la Berlin de unsprezece ani. La 11 August 1889 a fost de cea din urmă-dată la Berlin. Cu toate acestea, de atunci s'a mai întâlnit cu împăratul Wilhelm de mai multe-ori. Așa de pildă: în 17 Septembrie 1890 la Rohnstock în Silezia-prusiană, în 29 Martie 1894 la Abazia, la manevrele oștirilor noastre, apoi când cu visita împăratului Wilhelm la Buda-pesta în 1896 și de cea din urmă-dată în 17 Septembrie 1898 în Viena la înmormântarea M. Sale Imperătorei Elisabeta, ucisă în Geneva de către anarchiștul Luchen.

blase pe acolo. Și era singur el cu calul.

Si stănd așa sub stâncă, el și-a ridicat ochii în sus și-a incremenit. Pe creștetul stâncii stătea ângerul morței în haine albe și cu aripile întinse. Și era mirat și ângerul și par că nu-i venea să credă că vede pe sfetnic acolo.

Tremurând, în luptă cu moartea, zise sfetnicul: „Spune-mi, ânger, spune-mi de ce te-ai uitat la mine cu mirare astă-dimineață? De ce te uiți și acum mirat, tu ânger, spune-mi!“

„Minunate sunt căile Domnului“, răspunse ângerul. „Dumnezeu mi-a spus astă-dimineață, să te aștepț pe tine aci pe vremea asta. Și când te-am vîzut astă-dimineață la palat, m'am mirat de porunca Domnului. Te-am vîzut așa de bătrân și de slab, și știam că drumul până aici e așa de departe, încât nu știam cum va fi cu puțință ca tu să fii aici pe vremea asta! Și mă mir și acum, că ești aici!“

Și zise sfetnicul murind: „Dacă rămâneam acasă, de giaba m'ai fi

PENTRU IANCU. „Tribuna“ spune, că în primele zile după sărbătorile Paștilor se va întînchi o mare adunare în București pentru a protesta contra insultării aduse memoriei lui Avram Iancu și contra condamnării celor trei studenți, cari au depus o coroană pe mormântul lui Avram Iancu.

Alegeri dietale. Foile din București vorbesc mult despre apropiate alegeri de deputați la dietă. După cum se vorbește, alegerile ar avea să se facă la toamnă, — poate prin Septembrie. Că este ceva în lucru, dovedește și împrejurarea, că s'a dat ordin tuturor comitatelor, ca să compună cât de curând statutul despre cheltuelile admise la alegeri (cărăușie, s. a.)

Bulgaria regat. De câteva zile se vorbește ca despre lucru sigur, că principalele Ferdinand al Bulgariei se va căsători cu o verigoară a Țarului Nicolae II, cu mare-ducesa Elena, fiica mare-ducelui Vladimir. Mireasa e de 18 ani, iar principalele Ferdinand de 39 ani, vînduv cu patru copii. Cum însă verigoara celui mai puternic domnitor din lume nu bucuros ar putea fi soția unui principale a cărui țeară stă în raporturi de atîrnare față cu Turcia, lumea politică dă cu socoteala, că împreună cu această căsătorie se vor face mari schimbări în Balcani. Principalele Ferdinand — cu învoiearea Țarului — va declara Bulgaria regat de sine stătător, fără să mai atîrne de Turcia, și se va incorona rege. Prețul acestei măririi va avea să fie însă trecerea principelui la legea ortodoxă, în care e botezat și fiul seu Boris, moștenitorul tronului. Toate acestea însă până acum sunt numai combinații; sigur nu se știe încă nimic; pentru că astfel de evenimente mari se fac cam pe neașteptate pentru lumea mare.

DIN LUME.

Răsboiul din Africa.

Judecând după întemplierile mai proaspete de pe câmpul de răsboiu al Burilor, cari cu atâtă viteză și jertfire de sine își apără patria și libertatea contra Englezilor, — se pare că noro-

așteptat aici! Eu singur am alergat la moarte... Minunate și nepătrunse de oameni sunt căile tale, Doamne!

G. Coșbuc.

Poesii populare.

Din ținutul Ibașfalăului.

Culese de Teodor Libeg, pedagog curs. I.

Mă miram ce mi drag mie
Două mere și-o gutăie
Și bădița cel dintâie,
Mă miram ce mi drag tare
Fir verde de iarbă mare
Bădița cu casa-n cale.

Când mă iubiam bade cu tine
Soarele 'ncălzea mai bine,
Erau calde riurile
Erau blânde vînturile;
Da noi de când ne-am urit
Riurile s'au răcit,
Vînturile s'au pornit,
Nori negri s'au slobozit,

cul s'a întors eară pe partea lor. Adecă vorba vine așa, pentru că norocul încă e ca și ori-ce lucru din lume; dacă nu umbli să-l căștigi, și mai ales dacă nu ești harnic să-l lupți pentru căștigarea lui, el de voe bună nu vine să-ți se pună în poală. Burii din Africa se vede însă din toate faptele lor, că sunt oameni harnici și știu cum să lupte pentru că să-l aibă.

După capitularea generalului Cronje, care cu 3 până 'n 4 mii de ostași a ținut piept cu 50 mii de oameni ai dușmanului timp de aproape două săptămâni, și mai ales după moartea comandanțului suprem Joubert se părea că nu vor mai putea să se țină mult și-i va ajunge totuși soarta popoarelor mici, atacate de uriași de popoare cum este Imperiul englez. Dar Burii n'au desnădăjduit. În locul comandanțului Joubert a fost pus în fruntea oștirilor un alt general mare și înțelept: generalul Botha, iar Burii au desvoltat încă și mai mare sărgință într-o apărarea patriei lor, așa că acum earăi ei sunt deasupra. Nu numai au bătut în câteva ciocniri mai mici trupele engleze și au făcut prizonieri mulți de ostași, ci prin tactica lor de răsboire au împediat chiar de tot înaintarea lui Roberts cu grosul armatei engleze.

O altă invingere, despre care văstesc telegramme din 10 Aprilie st. n. este luarea orașului Mafeking. Burii îl țineau împresurat mai de mult timp, dar trupele engleze încă se țineau bine. În 1 Aprilie se dase în apropiere de Ramatlabă o luptă crâncenă între Burii și generalul Plumer, care înainta să despreseze Mafeking-ul. Englezii au perdu lupta, căzând în prinsoare la Burii chiar și trei căpitani și doi majori. După aceea Burii au început să bate orașul cu atâta inversunare, cum dela împresurarea lui nu o făcuseră niciodată; îl atacaseră deodată din două părți și nu s'au lăsat de luptă până ce nu l-au silit să se dea învins. Prin aceasta Burii au căștigat foarte mult, căci trupele cari erau legate să țină împresurarea, acum pot pleca să se alăture la grosul armatei de sub comanda lui Botha, care — precum se dă cu socoteala — în curând va sta față 'n față cu Roberts, la luptă mare, dela al cărei rezultat poate că va atîrna soarta Burilor. Aceasta o prevăd și căpeteniile lor și de aceea se silesc să concentreze sub comanda lui Botha oastea că mai puternică și totodată să împedece pe Roberts să-și aduna în jurul seu despărțimintele de armată împărtăsite prin multe părți ale câmpului de răsboiu. În scopul acesta au și isbutit deja să incunjure trupele

Soarele 'l-au cutropit,
Și luna de jumătate,
Stelele au picat o parte.

Draga mea floare de munte
Eu ca tine nu văd multe,
Nici în față, nici în dos,
Nici la port așa frumos.

Floricică de pe rît
Tu tare te-ai vestejît,
Cum să nu mă vestejesc
De traiu care-l trăesc,
Că căte flori pângă mine
Nice una nu-mi vrea bine,
Căte-s împrejurul meu
Toate-bine 'mi voesc rău,
Și care-s mai pe departe
Toate-bine 'mi roagă moarte.

Ciobănel din ciobănie
Unde-ai fost în ciobănie
De pe față ta poți scrie
Ca pe-o coală de hărtie?
Tu mă-ntrebi și eu 'ti-oi spune

generalului Brabant la Wepener și să-ți taie ori-ce legătură cu grosul armatei engleze. Garnisoana din Rouxville numai cu fuga a scăpat de împresurare, iar generalul Gatacre a fost silit să se retragă la mează-noapte și nu a putut împedeca prinderea garnisoanei din Reddersburg.

Astfel stau acum lucrurile pe câmpul de răsboiu; Burii sunt eară ei deasupra și oștirile engleze se află strimorate rău. Ce va aduce soarta pentru unii și pentru alții în luptele mari, ce de acum încolo se pare că se vor întâmpla, atîrnă dela înțelepciunea conduceților și dela viteja ostașilor.

SCRISORI.

Din Seliște.

Ultima prelegere economică.

— 8 Aprilie n.

Tot veste bună. Prelegerea ultimă din Sâmbătă, în 25 I. c. a avut, ca și toate celelalte, un rezultat deplin satisfăcător. Spațioasa sală festivă a școalei primare a fost îndesuită de public. Jurul a fost de astădată mai bineșor reprezentat. Spre laudă amintesc special participarea fruntașilor din comuna Topârcea.

Subiectul acestei prelegeri a fost: *Despre testamente și donațiuni.*

Dl prelegător Ioan de Preda a vorbit pe larg despre însemnatatea și condițiunile ce trebuie să intrunească testamentele și actele de donațiuni spre a nu fi ele nimicite de cătră forurile judiciare, prin cari, pentru a se ridica la valoare de drept, trebuie să treacă. A arătat deosebirile între deosebitele soiuri de testamente și donațiuni. A espus drepturile și datorințele fiecărui factor al acestor documente.

Pe urmă a dat cu cea mai mare bunăvoie diferențe explicații și deslușiri cerute de cătră mai mulți domni participanți.

Numerosul public a urmărit și a ascultat cu atenție încordată instrucțiva prelegere. Cu siguranță se poate susține, că toți cei prezenti ne-am deținut și dela această prelegere îmogați cu nove și folositore cunoștințe.

La sfîrșitul prelegerii, dl prelegător a fost cu entuziasm aplaudat.

Spiridon.

Că mult umbă omu-n lume,
Și eu Doamne 'mi-am umblat
Cu oile prin Banat,
Și m'a nins și m'a plouat
Și noaptea m'au rourat
Și fața 'mi-s-a spălat.

Bade de urșul tău
Măș face trestie-n tău,
Fă-te mândră ce ti-i face
Că și eu atunci m'oi face
Un bouț mândru de baltă
Și-oi mâncă trestia toată,
Ba te-oi mâncă și pe tine
Și tot nu-i scăpa de mine.
Bade de a ta dulceață
Măș face floare-nfeneață!
Fă-te mândră ce ti-i face
Că și eu atunci m'oi face,
Un voinic cu coasă-n spate
Și-oi così florile toate,
Ba te-oi così și pe tine
Și tot nu-i scăpa de mine.

Cum trebuie să purceadă conducerii poporului la înființarea de biblioteci.

In câte comune nu auzim zi de zi înființându-se biblioteci?...

...Ei! dar' câte mai sunt înapoi?...

N'a fi sosit oare timpul, ca peste tot locul cei chemați să se apuce de lucru?...

Luați pildă, dragi conducători ai poporului român, dela cei ce din puteri silesc a înființa biblioteci din cari poporul să se poată adăpa cu cunoștințele de lipsă vieței sale.

Nu credeți că dacă unii ați ajuns în mijlocul la astfel de oameni cari nu vor acum a pricepe și aş-i bate capul cu astfel de lucruri, nu i-ați pute aduce la cale!

Vă înșelați amar!

Devisa voastră, dragi conducători, care pururea să vă fie în minte, este:

„Înainte dară frați eroi,
Căci tot Românul e cu voi.“

Și credeți-mi că cuvintele devisei voastre au tot dreptul...

La un agru lăsat gol și înțelenit trebuie să pleci de acasă cu unelte bune, ca să poți lucra. Vei pute oare face spor în asemenea agru mergând numai cu mânila în buzunar?

Vedeți... Poporul nostru în multe locuri încă trebuie privit ca un asemenea agru înțelenit... Si conducătorii lui încă în rolul lor de eroi au a merge pregătiți cu unelte necesare spre a-l desțeleni. Numai având arma în mână va căstiga inima tuturor. Vorba goală puțin spor face...

Și arma ce trebuie să o ai în mână, drag conducător, este biblioteca, voind a destepța și lumina poporului, ogorul înțelenit.

Ei! dar' tocmai biblioteca este despre care dacă vorbești nu te bagă nimeni în seamă, ci zic: „Cum a trăit moșu și tata, voiu trăi și eu“. Si ce folos de atâta carte, că nu o să ne facem fișpani...“

Alfecum stă lucrul, dragi conducători!

Din Frâua.

Culese de Isidor Dop.

Spune-mi mie pui de cuc
Răgutele când se duc?
Răgutele se duc toamna
Când le e mai dragă lumea.

De m'aș duce cât de mult
Pe badea nu pot să-l uit,
De m'aș duce cât de tare
De badea nu-mi fac uitare.

'Mi-a dat badea s'un inel
Numai să mă ţin cu el,
'Mi-a dat badea și-o verigă
Numai să-i fiu ibovnică.
Ibovnică badeo Doamne
Că te poartă mort de foame.

Câte flori pe iaz în sus
Toate cu mândra le-am pus,
Câte-am pus până la prânz
Toate bine 'mi-s'au prins.

Câte greutăți! Câte date-l copleșesc ați pe bietul popor!...

N'avem deci cuvînt a-l învinovăți, dacă cuvintele conducătorilor ce-l îndeamnă la ajutor pentru înființarea de biblioteci nu le ia în seamă. El nu o face aceasta din reavoință, ci că mintea lui e ocupată neîntrerupt cu năcărurile vieței, cari îl îngrozesc și numai la auzul de a da bani eară.

Trebue însă, ca precum la agrul înțelenit mergem a-l lucra pregătiți cu uneltele necesare, așa și poporului nostru să-i stăm la îndemână cu bibliotecă cât decât formată gata, voind a-l îndemna la înaintare.

In felul acesta poporul în cel mai scurt timp va pricepe folosul ce-i-l aducem și nesilit atunci se va grăbi însuși a sprințini înființarea lui.

Intrebarea este acum, că pe ce cale am pute ajunge noi mai ușor la înființarea de biblioteci și în comunele unde, precum am zis, poporul e încă asemenea unui agru înțelenit?

Soartea a voit, ca și eu să pic ca învățător în o asemenea comună. Vorbele 'mi-au fost în pustiu, ori-cât de atrăgătoare au fost ele. Mă întorsei în școală vorbind mititeilor la înțelesul lor despre bibliotecă. Toți fură de părere mea. Îi obligasem cu câte un cruce lunar. Lucrul acesta n'a mers mult, căci părinții înfruntând pe copii, acestia nu mă mai pot ajuta. Sistând acest mijloc, adunasem suma de 2 fl. 33 cr.

Ce să fac acum?... aduc de:
un fl. 200 caiete caligr., căști - fl. 80 cr.
32 cr. 100 stile de peatră > - 68 >
45 cr. 1 gross (144) penițe > - 99 >
56 cr. 200 coale hârtie > 1 > 44 >

Căști	3 fl. 91 cr.
Capital	2 > 33 >

La un loc 6 fl. 24 cr.

Aduc acum tot felul de material de scris: caiete, ceruse, stile, tocuri, penițe, hârtie, cretă, negreală (praf de negreală cutia 15—20 cr., care amestecat simplu cu apă caldă dă peste 1 litru cerneală bună de scris) și a.

În curând banii au crescut atât, încât am început a aduce și cărți școlare, având de fiecare 5 cr. rabat.

Câte-am pus până la cină
S'au uscat din rădăcină.
Câte-am pus până 'ndeseară
Parcă fost mâna de ceară.

Azi și Luni și mâne-i Marti
Poimâne-i tîrg la Galați
Tot de crai și de împărați.
Eară craiul îl mai mare
Duminecă nuntă are.

Luni și Marti se tot nuntea
Mercuri carte nimerea,
Carte dela 'mpărăție
Să plece la cătăanie.
Nice mult nu cătăanea
Carte-acasă trimetea:

— Maico, măiculița mea
Să grijești nevăstuță,
Să-i dai lapte cu colac,
Ca de noi să-i fie drag,
Colăcel cu lapte dulce
Dela noi nu s'ar mai duce.
Nice mult nu cătăanea
Ioan acasă venia
și din graiu așa grăia:

Azi copiii dau și 2—3 cr. lunar afară de cei pe cari își cumpără recuise, și părinții tot nu-i mai înfruntă. Adecă am adus niște chipuri, în cari din tot crucerul se fac zece. Am adus și niște iconițe cu sfinti, frumoase și foarte ieftine, asemenea am coale de hârtie colorată, crestată și a. Toate acestea le cumpără copiii pe întrecute și aduc un venit frumos fondului bibliotecii... Cu un cuvînt am ajuns a susține o adevărată «librărie școlară». Jidanul se uită cam cu ochi răi la această porneală a noastră... N'am ce-i face... Înghită noduri!..

N'ai mai vedea un mititel, Doamne ferește, cumpărând ceva dela Jidan. Pe unul ca acela îl iau în rîs consolarii lui. Toate ale «librăriei» le țin în școală. Si ca să nu fiu eu ocupat, perzenu-mi timpul cu vînzarea, am pus pe cel mai deștept copil să vîndă cui ce-i trebuie să păne până intru eu în școală.

De multe ori dându-le elevilor vr'o lucrare scripturistică și neavînd careva ceva la îndemână, îndată își cumpără și se apucă de lucru. Eară crucerul de nu-l are, îl dă mâne-poimâne. Apoi când se începe școala, fiecare copil și primește carte de lipsă, eară prețul ei dimpreună cu percentul de 5 cr. și plătește precum pot părinții să le dea bani, totdeodată sau în rate.

Oare nu e aceasta, pe lângă că se dedau copiii de mici a nu mai da bani în punga străinului, și o usurare progresării învățămîntului?...

Si acum al patrulea an numai de când am început acest lucru pentru înființarea bibliotecii, starea fondului ei este:

a) bani gata în librăria școlară	25 fl. 75 cr.
b) cărți cumpărate din fondul propriu	5 > 50 >
c) cărți donate de mine, că fundator, în preț	17 > 27 >
d) cărți donate de alții binevoitori	7 > 65 >
Sumă: 56 fl. 17 cr.	

Cu ocazia unei ținerei sinodului parochial în anul acesta (12 Apr.) li-s'a făcut tuturor cunoscut starea bibliotecii,

— Maico, măiculița mea
Unde mi nevăstuță?

— Dragul maicii, mă Ioane

Astăzi îl anu 'ncheiat
De când 'ti-o a îngropat,
La stuchină la fereastă
De ne întră jalea 'n casă.
Eară Ioan din graiu grăia:

— Maico, măiculița mea,
Hai de-arată mormîntu
Să-mi mai stîmpăr sufletu.

— Dragul maicii, mă Ioane,
O, ploaie mare 'mi-a plouat
Mormîntu s'o așezat,
Să-un vînt mare 'mi-a băut
Mormîntu s'o risipit.

Ioan afară eșia
Să-un glas dulce auzia
Si în casă că-mi intra
Si din graiu așa grăia:

— Maico, măiculița mea
În temniță peste vale
Cine cântă-așa de jale
Maică-sa din graiu grăia:

ca să vadă fiecare ce a făcut dascălul cu crețărușii copiilor lor.

La auzul acestora toți s'au minunat! Vorbele mele acum au cu totul alt efect, — fiindcă arma 'mi-e a mână de a-i lumina.

Și acum lucrurile merg și mai spre bine. Căci la îndemnul de a ne aduna Dumineca în școală să învețăm legile și alte lucruri economice folositoare, în schimbul cărora nu e nimenea silită a da nimic ajutor, ei 'mi-au răspuns: »Venim, dle învățător, și avem să dăm și bani numai să ne ajute D zeu a înainta prenume ne spui d-ta«.

Ne-am adunat până acum în vre-o 4-5 Dumineci — și este de nedescris bucuria tuturor. Să miră cu toții zicând: da ce meșteri mari mai sunt aceia cari fac cărțile, — cum le știu ei de bine potrivită toate. Ei vorbesc despre lucrurile noastre, ca-și-când ei ar lucra ca noi.

Și azi, zic, sunt dornici toți de înaintare.

Eată dar', cei ce mai nainte fugeau de învățătură spunând, că nu o să se facă fișpani, cum au venit la cale. Dar' încă de aci înainte e mai mult de nădăduit.

Dumineca trecută mai ales a fost pentru înaintarea bibliotecii înființândă de o mare însemnatate. Adunându-ne ear' cu toții în școală, cu această ocazie ținu o vorbire potrivită, în urma căreia am înscris mai mulți membri ordinari, câțiva fundatori. Tot acum s'au obligat doi a prenume »Foaia Poporului« și »Gazeta Transilvaniei« pe seama bibliotecei, ear' câțiva au donat mai multe cărți folositoare. Le-am cedit tuturor statutele și primindu-le de bune am și declarat biblioteca de înființată, dându-i numele de: *Biblioteca parochială gr.-or. din Ticusul-român*.

Despre cauza din care trebuie să dăm bibliotecilor numirea de »bibliotecă parochială«, voi vorbi cu altă ocazie, asemenea atunci voi vesti și cu numele pe membrii fundatori și pe cei binefăcători ai bibliotecii, aducându-le sincerele mele mulțumite, servind totodată și de pildă altora.

De încheiere n'am cuvinte de a pute recomanda din destul conducătorilor poporului nostru această sigură și

ușoară cale pentru înființarea de biblioteci.

Dee D-zeu gând bun și atragere de înaintare tuturor conducătorilor poporului nostru, cărora ear' le zic:

»Înainte dară frați eroi
Căci tot Românu e cu voi.«

Ticusul-român, 1900.

George Maican, învățător.

Convocare.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din despărțemantul Murăș-Uioara își va ține adunarea de primăvară la 6 Maiu (St. Georgiu) în Gheja, la care adunare prin aceasta sunt invitați toți membrii acestui despărțemant, precum și binevoitorii și sprințitorii Reuniunii noastre, pe lângă următorul

PROGRAM :

1. Participarea în corpore la serviciul divin la $7\frac{1}{2}$, ore a. m.
2. Deschiderea adunării prin președinte.
3. Constatarea membrilor prezenți.
4. Prelegere practică, ținută cu elevii din Gheja, de dl Iuliu Pop, inv. în Gheja.
5. Cetirea disertației »Economia rațională«, de dl Teofil Moldovan, inv. în Nandra.
6. Alegerea unei comisiuni criticoare asupra elaboratelor de sub pct. 4 și 5, care va avea să raporteze la adunarea viitoare.
7. Alegerea unei comisiuni pentru înscrierea membrilor noi, ordinari, eventual și ajutători.
8. Raportul comisiunei esmise.
9. Încassarea taxelor dela membrii vechi și noi eventual și ajutători prin cassarul actual, precum și raportul aceluia.
10. Raportul bibliotecarului.
11. Cetirea proiectului de statute pentru biblioteca despărțemantului din partea comisiunei esmise spre acel scop în adunarea trecută.
12. Alegerea oficialilor pe anul 1900—1901.
13. Eventuale propuneri.
14. Defigerea locului pentru ținerea adunării de toamnă.
15. Designarea persoanei disertante, precum și a celei ce are să țină prelegere practică la adunarea viitoare.
16. Alegerea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal.

17. Închiderea adunării prin președinte.

Grind, la 10 Aprilie 1900.

Teodor Trombitas,
președinte.

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu“.

Plantare de pomi.

Ne luăm voe a vesti pe cei interesați, că *Dumineca, la 2/15 Aprilie n.* vom planta în grădina fiecăruia membru al Reuniunii noastre cu locuința în *Sebeșul-de-sus* câte un *altoi* (măr pătul), dăruit de Reuniune. Din acest prilej membri nostri au fost poftiți a-și întocmi de cu vreme câte o groapă de 1 metru largă și $\frac{1}{2}$ metru adâncă cu adausul, că pămîntul mai deasupra, ca mai bun, să-l pună de o lature, ear' cel scos din fundul groapei, ca mai săracăios, de ceealaltă lature a groapei.

De oare ce se vor ține și demonstrații practice și asupra altor chestiuni din ramul pomăritului — invităm la această lucrare folositoare pe cultivatorii de poame.

Intrunire agricolă.

(Invitare).

Subscrisul comitet central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, va ține *Marți, la 11/24 Aprilie c.* (a 3-a zi de Sf. Paști) în comună *Ilimbav* (cercul Nocrichiu) o

INTRUNIRE AGRICOLĂ,

la care se va vorbi asupra ținerei viteilor, asupra însemnatăței tovărășilor agricole și a însoțitorilor de credit sistem Raiffeisen.

Învităm la această intrunire pe toți membrii și binevoitorii Reuniunii noastre.

Sibiu, 11 Aprilie n. 1900.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Dem. Comșa, V. Tordășianu,
președinte. secretar.

Zilele 'ti-le lua.

— Ia să vîi încoa la mine,
Îi zice stăpânul, »ține
Minte 'n cap, ca să te duci,
Ciasul poștei ca s'apuci
Și să 'ntrebi de n'a venit
Pentru Iancu, poreclit
Spaima, ciuia satului,
Groaza împăratului,
Vre-o scrisoare oare-care
Dintr'o mare depărtare?
Și pleacă Țiganu 'ndată,
Cu căciula răsfrinată,
Drept la poștă se oprește
Și drept cam aşa vorbește:
— M'a trimis stăpânul meu,
Ca să viu azi la ghișeu
Ca să 'mi-se dea... scrisoare.
— Spune ce adresă are?
Dela ghișeu, a strigat.
— Apoi de! vezi! ham uitat!
Ia te uită dumneata
Nu e scris pe plic, cumva?

T. S.

RÎS.

Tiganul la poștă.

Un boier auume Dan,
Avea slugă un Țigan
Cam smolit, cam roșcovan,
Îmbrăcat într'un suman,
Cu căciula brumărie
Luată pe datorie,
Cu cingătoare de piele
Plină numai de mărgelă;
Cu opinci de porc, subțire
Cum poartă numai un mire,
Și în mână cu-o nuia
Cu care de te croia

— Dragu maicii mă Ioane
'I-un negru mare Țigan
'Mi-a robit mai mult de-un an.
— Ian dă mie cheile
Să descui temnițele.
— Dragu mamii mă Ioane,
Cheile-or fi tot rugină
Că le-am scăpat în fântână.
El tare s'o supărat
Cu picioru'n ușe-a dat,
Ușa 'n trei se desfăcea
Nevăstuța 'și-o vedea,
Drept în gură-o săruta
Și din graiu așa grăia:
— Dragă nevăstuța mea,
De când aici te-o băgat
De mâncare ce 'ti-o dat?
— Coji de pâne cumpănită,
Pic de apă măsurată
La trei săptămâni odată.
Ear' Ioan din graiu grăia:
Dragă nevăstuța mea,
Ce vrei tu măicuții mele:
Ori junghiată, ori pușcată,

Osana, Fiul lui David!

— Vezi ilustrația. —

O parte frumoasă din istoria despre viața pământescă și faptele Măntuitorului nostru *Isus Christos*, e intrarea lui în Ierusalim călare pe mânzul asinei și încunjurat de învățățeii sei. Poporul l-a întimpinat cu stîlpări și ramuri de fenic, și mulți își așterneau înaintea lui vestminte și i-se închinau până la pămînt, cântându-i Osana, fiul lui David, bine este cuvenit cel ce vine în numele Dom-

PARTEA ECONOMICĂ.

Scurt estras

despre dispozițiunile privitoare la vînzarea în detail (mic) și consumul beuturilor de stat, ordonate pentru execuțarea art. de lege XXV. din 1899, care cu 1 Ianuarie 1900 a intrat în viață.

Articolul de lege XXV. din 1899 despre consumul beuturilor de stat, care cu 1 Ianuarie 1900 a intrat în viață, scoate din vigoare art. de lege XXXV. din 1888 și art. de lege XXXVI. din 1890.

prin ardere, evaporare și destilare, precum e spiritul ordinar, rachiul ordinar și deosebitele specii de rachiuri rafinate, precum e rachiul de drevere, de prune, de poame, cognacul, rumul, aracul, licherul și a.

Legea nouă despre consumul beuturilor statului, clasifică vînzarea acestora în detail în trei părți:

1. Vînzarea nerestrinsă (nefurmîră).
2. Vînzarea restrinsă (furmîră).
3. Vînzarea în măsură mică (detail).

1. Vîndere nerestrinsă. Sub vîndere nerestrinsă se înțelege acea vîndere în detail (mic) pentru con-

nului. Fariseii și Cărturarii însă s-au însăpînat și au hotărît să peardă pe Isus. Scurt timp după intrarea lui în Ierusalim, se încep Patimile Lui pentru răscumpărarea omenimiei din păcatul strămoșesc.

Ilustrația ce o dăm în numărul acesta înfățează intrarea lui Isus în Ierusalim. Amintirea acestei intrări noi creștinii o sărbătorește în Dumineca Florilor, și în amintirea ei se aduc la biserică în Dumineca aceea mijloaci de salcă.

Articolul acesta de lege despre consumul beuturilor de stat în detail, regulează vînzarea acestora în măsură mică, precum și a vinului, a mustului de vin și a vinului de poame.

Sub cuvîntul *beutură spirituoasă*, este de a se înțelege orice fluiditate, care conține alcohol, precum e vinul, mustul de vin, vinul de poame, berea, spiritul, rachiul ordinar și rafinat, licherul, rumul, cognacul și a.

Sub cuvîntul *beuturi alcoolice rafinate* sunt de a se înțelege astfel de fluidități conținătoare de alcohol, cari alcoholul din ele l-au dobândit numai

sum, a beuturilor *spirituoase*, în vase închise (sigilate) sau deschise, cari se vînd pentru oaspeții din lăuntru sau din afară ai cărcimelor.

În astfel de localuri (cărcime, hoteluri) nu se poate face și alt negoț, dar aceasta nu împede că pe respectivii proprietari, ca pe lângă licență deosebită din partea direcțorilor competente, să nu poată vinde în acelea și măncări calde sau răci.

Licențile mai vechi nerestrinse despre vînzare, fiindcă corespund cu cele noi, cari au intrat dela 1 Ianuarie

1900, rămân în vigoare (putere) și mai departe și nu mai trebuie înnoite.

Aceia, cari se ocupă cu vindere restrânsă, nu pot vinde spirit denaturat.

2. Vindere restrânsă.

Vinderea restrânsă se împarte în trei clase, precum :

a) *vinderea cu păharul sau consumarea beuturilor spirituoase, afară de spirit și derivatele acestuia și de bere în localurile de cărcimărit, nu este permisă decât în păhare de cel puțin un decilitru;*

b) *vinderea afară din localurile de cărcimărit, sau vinderea pentru consumul esterni afară de spirit și derivatele acestuia și de bere se poate face și în vase nesigilate;*

c) *vinderea vinului și a berei în sticle sigilate în localurile de cărcimărit.*

Sub pregătirea rachiului ordinar din spirit, se înțeleg acele beuturi, a căror preț nu trece de litru 2 coroane, sau cari nu se vând sub 1 coroană 60 bani. Astfel de beuturi în consumul restrâns (v. punct 2) nu se pot vinde nici cu păharul, nici pentru consumul din afară.

După cele de mai sus consumul beuturilor rafinate se concede numai pe seama oamenilor nestabili (trecători) cu păharul în localul cărcimei sau afară de acela. Această vînzare se poate concede și neguțătorilor și traficanților, dacă își cer rugare pentru aceasta, — pe când oaspeților, cari săd și stau mai mult în cărcimă, precum sunt vînzătorii de zăharicale, cafegii, apotecarii, afară de acestia vînzătorii de séménțuri, cari se ocupă cu vînzarea măncărilor calde și răchi, dacă au spre scopul acesta un local anume întocmit.

Neguțătorii și traficanții, cari s-au ocupat până acum cu vinderea beuturilor spirituoase cu păharul sau în vase nesigilate, apoi neguțătorii de zăharicale, cafegii și apotecarii au trebuit, ca cu 1 Ianuarie 1900 să-și ceară nouă licență pentru vinderea acelora. La noua rugare a trebuit alăturată și cea veche. Rugarea nouă e scutită de timbru, dar pentru licență se recere un timbru de 2 coroane.

„Portul femeiesc“.

— **Con vorbire între învățător și trei femei.** —

Alcătuită de George Maican, învățător.

(Urmare și fine).

Saftă: Eu, dle învățător, sunt dela firea mea cam tacută, dar când îmi sare ceva... să te ferească D-zeu... Ce spui d-tă să ne ia la trei parale... Vai că sta să-l toc să-l fac piste. Am și eu un bărbat, n'am o sută. Dar de nu face cum zic eu, apoi foc pe capul lui, îl cert de mă aude tot satul. De bătut nu-l pot bate, că bărbatul ori-cum să fie, și bărbat, și apoi am și eu două fete ca zinele, doar nu m'oi lăsa să fiu de rîs cu ele. Mulțam Dului o tîră de prindere avem și noi.

Ileana: Tu așa vei fi făcând, Saftă dragă! Că vei fi apucat deasupra cu gura ta și apoi acum îl poți juca cum joacă mățașorecelul. Dar eu, săracă de mine, fac tot pe sub ascuns. Cât ce se duce el de acasă, fuga 'ncoace, fuga 'ncolo cu ce pot să-mi iau ce-mi trebuie. Nu-i prea frumos, dar'

3. Vinderea în măsură mică.

Sub vînzare în măsură mică a beuturilor spirituoase, este a se înțelege numai vînzarea în sticle sigilate, care se întrebunează pentru consumul din afară.

Dacă se vinde spirit, sau rachiu pregătit din acela, aşadar' de acela al cărui preț de litru nu trece peste 2 coroane și nu e mai leșne ca o coroană 60 bani și în măsură mică se concede localurilor cu licență, dar numai în măsură de peste $\frac{1}{2}$ litru; celelalte beuturi rafinate, al căror preț trece de 2 cor. pentru litru, nu sunt supuse acestei restrîgeri.

Licențile vechi de cărcimărit, cari sunt provizurate cu clausula, că se pot vinde în măsură mică (în butelii sigilate) nu și perd valoarea nici după intrarea novei legi, prin urmare nu mai trebuie cerută licență nouă.

Proprietarii licenților de vînzare în mic se pot ocupa și mai departe cu vînzarea spiritului denaturat, sunt obligați însă a-și cere nove licenții.

Istoria cartofilor.

(Urmare și fine).

În Italia cartofii au fost cultivati mai întâi în Toscana de către niște călugări carmeliți, în anul 1625, dar poporul nu s'a prea însuflețit pentru cultura lor până după foamea cea mare din anul 1817. Chiar și acum cultura cartofilor se reduce mai cu seamă prin grădini, pe unde se cultivă mai cu seamă pentru vînzare.

În țările nemțești, cartofii au fost importați la anul 1587 de către medicul Scholtz din Breslau, care a trimis apoi câteva exemplare și directorului grădinei imperiale Closius din Viena. Tot pe timpul acela au fost importați și în Elveția unde Bauchin, medic și botanic renomut 'a studiat și descris mai deaproape, dându-le și numele botanic de: *Solanum tuberosum*.

Dar și în țările nemțești cultura cartofilor nu s'a prea lătit până după foamea cea mare din anul 1771, în care numai în Bohemia au murit ca vre-o 200 de mii de locuitori, după care

apoi ce să fac, că de ar ști el de câte toate, zeu nu știu ce ar fi.

Maria: Doar gândești că numai tu faci așa... Că mai pe toate boresele le auzi, »că doar știe bărbatu de ce am luat atâta«, știe și el de-o rochie, cisme și așa ceva ce vede și el că's de lipsă. Sapo doar eu's mai brează ori mai cu forșoi ca voi? Suntem, știi, pe o formă, că așa ne-am pomenești și apoi ce să-i facem năcazului.

Săftica: Să mai zic și eu ceva că destul am tot tacut... D'apoi dacă le vezi pe toate tot ca pe păpușile — să-ți lași fetele negătite. Toate-s împodobite cu căte și mai căte — tu să te uiți la ele și să te lași mai pe jos. — Vai că aș fi să plesnesc, mănușe-o focul de lume real!

Inventatorul: Ba nu, dragie mele! Altcum stă treaba... Nu trebuie să vă uități una la alta. D-voastră care vă țineți că sunteți mai cu cap, faceți cum vă voi spune eu.

Saftă: Ean să te aud, ce ne mai spui, dle inventator... Doar gândești că eu nu văd că numai glumești?

foamele stăpânirea a luat cele mai aspre măsuri pentru importul și cultura lor, punând anumiți ostași, ca să supravegheze pe oameni la cultura acelora.

La noi în Austro Ungaria, cartofii au început a fi cultivate cam de pe la anul 1530, dar în măsură foarte neînsemnată. Urmând după aceea mai mulți ani neroditori, împărăteasa Maria Terezia a dat cele mai aspre porunci pentru cultura lor, împărțind locuitorilor pe multe locuri chiar pe nimic cartofii de lipsă pentru semenat.

În templându-se foamea cea mare și la noi din anii 1815—1817, Transilvania și Ungaria au suferit nespus de mult în urma aceleia, așa încât împăratul Francisc s'a văzut din nou silit să da cele mai părințești învățături și povetă prin comandele militare, pentru cultura cartofilor și a porumbului, care încă numai atunci a început a fi cultivat mai cu deadinsul, împărțind eară pe cele mai multe locuri semență de lipsă locuitorilor pe nimic.

O parte a direcțorilor politice, cari erau mai cu seamă de prin țările nemțești și aveau oare-cări cunoștințe practice despre cultura acelor bucate, erau însărcinați îndin să povătuască pe locuitorii țărani la cultura acelora. Încercările lor binevoitoare însă nu prea erau băgate în seamă, ci pe unele locuri țărani le strigau în rîs: »Neamț, Neamț, cotrofleanț!« (Cartofel-Pflanzer), cari cuvinte se mai pot auzi până astăzi pe căte un loc la adresa străinilor, cari se încearcă a-i povătu și îndemna la vreun lucru nou.

La noi în Ungaria și-au câștigat mari merite pentru cultura cartofilor palatinul Francisc Vesselényi și contele Iosif Teleky. Acest din urmă a dat în decursul unui singur an cartofi de prăsilă în sumă de 500 fl. și alți o miile de florini a împărțit apoi ca premii între plugarii, cari au avut recolte mai imbelisugate.

Pe unde pămîntul nu a prea fost priincios culturei cartofilor, fiindcă ei iubesc mai cu seamă pămîntul năsipos-petros și locul întreg din țările mai ridicate, pe acolo ei nici nu au prins așa rădăcini până astăzi; pe unde însă pămîntul a fost priincios culturei lor,

Maria: Spune-ne, dle inventator... Și lasă că Saftă astă par că 'a sărit o doagă. Așa sunt unele femei, prea iuți de fire.

Ileana: Eu te ascult cu placere, dle inventator. Mai spune-ne ceva bun.

Inventatorul: Să nu gândești d-voastră că eu glumesc. Ascultați ce vă spun eu, că de vă mai țineți de obiceiurile ce le ați apucat, are să fie rău. De aci încolo măcar d-voastră îmbrăcați-vă fetele căt se poate de simplu. Lăsați prostile de până acum.

Sapo zică cine ce va vrea. Apucăți-vă și mai îndemnați și pe alte și veți vedea că cu timpul o să se lase toate, văzând că e o adevărată risipă pe capul bieților oameni moda cea proastă ce o aveți acum.

Ileana: Ce bine zici, dle inventator. Și astă nu e lucru greu. Eu voi fi cea dintâi care am să încep după-cum zici d-tă. Apoi zică cine ce va vrea și răză până le-a sări ochii din cap, că știi că de unde sunt nu o să mă scoată. Și apoi ce o să-mi pese, că nu mi-a ouat găina pe gardul lor.

cum e pe la noi în ţeara Oltului bună-oară, partea despre mează-noapte a Ungariei locuită de Slovaci, apoi Germania de mează-noapte și Irlanda, ei se cultivă într-o măsură foarte însemnată și constituesc nutremântul de căpeneie al locuitorilor, aşa încât întemplatndu-se în vre-un an, ca să nu se facă, locuitorii aceia stau să piară de foame.

Cele mai bogate recolte de cartofe are Germania, care în tot anul scoate din pămînt la 400 milioane hectolitre, apoi Franța cu 120 milioane hectolitre, Austro-Ungaria cu 100 milioane hectolitre, Anglia cu 95 milioane hectolitre, Belgia cu 30 milioane hectolitre, Spania cu 20 milioane hectolitre, Suedia cu 15 milioane hectolitre, Portugalia cu 5 milioane hectolitre, iar Statele-Unite din America cu 100 milioane hectolitre.

Despre celelalte state europene și americane în parte lipsesc datele statistice cu privire la producția cartofilor, dar este constatat, că astăzi nu se mai află petec de pămînt, pe unde să nu fie cunoscută cultura lor.

Despre recoltele de cartofi și nutrirea oamenilor și a animalelor cu aceleași a esprimat un botanic vestit cu următoarele cuvinte însemnate: »Cartofii sunt un dar al lui Dumnezeu, cel mai plăcut nutremânt al bogatului și pânea de toate zilele a săracului!«

Ioan Georgescu.

Deosebirea în calendar.

Calendarul din anul acesta par la unii a fi șoade, ba chiar greșite. Anul acesta s'a făcut o deosebire și mai mare între calendarul nostru (cel vechiu) și între calendarul nou. Deosebirea este la iveală mai întâi în luna Februarie, care la noi e de 29 de zile, iar în cel nou e de 28. De aci apoi mai încolo nu mai cad zilele, ca până aci d. p. 1 Martie vechiu cu 13 Martie n., ei cu 14 n. și așa mai departe la fiecare lună.

Aceasta însă nu e greșelă, ci lucrul acesta vine de acolo, că ne aflăm la sfîrșitul unui veac.

Tălmăcirea faptului e următoarea:

Maria: Gândești că eu nu o să fac tot așa. De aș ști că strigă cu ho! ca după câni, că văd și cu că-i o adverbată miroznie ce am început noi a face din fetele noastre — curat ciuhă. Ori-ce străin le-a văzut, nu ne-a lăudat.

Safta: Ei! vezi numai!... Doamne da rău mai e când le iai toate, hai numai pe deasupra, cum făcui și eu. Mă răscolfi deodată.... E drept ce zici tu, Mario! Îmi aduc aminte de când venise odată cu învățătorul la joc niște domni... i-am auzit zîndă: »mă, da ce prostie și în satul asta, uite parcă-s în comedie!« Acum văd și eu de ce ne-a povestit dl învățător chiar despre portul nostru... Las' că eu încă voiu ști ce să fac de aci încolo.

Invățătorul: Așa să știi d-voastră, că ori-cine ride ca de o comedie ne mai potență pe lumea lui D-zeu. Cine a mai văzut ca la noi. În ziua de azi trebuie să căutăm ca să ne facem noi toate cele trebuințioase și că se poate de ieftine și trainice. Nu să

șim că pămîntul se roteste împrejurul soarelui și că 1 an e acel timp către pămîntul să ajungă earășitocmai la acel punct al cercului, de unde a pornit. Acest timp îl numim anul tropic. Acuma la anul 47 înainte de Nașterea Domnului nostru Isus Christos, Iuliu Cesar împărți acel timp în 365 de zile. Însă pentru că pămîntul să ajungă la același punct al cercului îl trebuie mai mult de 365 zile, și trebuie adecață încă mai bine de 2 $\frac{1}{4}$ ore și de aceea Iuliu Cesar hotărî că tot al 4-lea an să aibă 366 de zile (an bisect) adeca luna Februarie să fie în tot al 4-an de 29 de zile. Cu toate aceste anul lui Cesar era și acuma încă prea scurt cu mai bine de 11 minute, așa că și în anul bisect pămîntul era trecut de punctul cercului de unde plecase, pe când după Iuliu Cesar nu începuse încă anul. — 11 minute nu-i tomai mult, dar crescând deosebirea aceasta tot cu atâtă în fiecare an la anul 1582 era ea acuma aproape 10 zile. — Papa Grigoriu XIII. puse să se îndrepte această greșală și hotărî 1: ca cele 10 zile, ce nu ajungeau, să se steargă din anul 1582 așa că după Joi 4 Octombrie s'a scris Vineri 15 (în loc de 5) Octombrie 1582; iară 2. că dela anul 1583 înainte dintre anii a căror număr se sfîrșește cu 00 (1600, 1700, 1800, 1900, 2000, și. a. m. d.) să fie bisecți numai aceia a căror număr de stânga nulelor se poate împărți prin 4 (1600, 2000, 2400, nu însă d. e. 1700, 1800, 1900, 2100 și. a. m. d.). Calendarul astfel îndreptat se numește gregorian sau nou. Noi, cari după hotărîrea sinodului dela Nicăia la anul 325 în cele bisericești ținem la calendarul vechiu, iulian, am rămas deci dela anul 1583 înapoi cu 10 zile, apoi în anii 1700 și 1800 earăști cu câte o zi, așa că până acuma am rămas cu 12 zile în urma calendarului nou. (La anul 1600 n'am rămas înapoi pentru că după regula lui Grigoriu acest an a fost visect ca și după Iuliu Cesar). Anul 1900 după calendarul nostru vechiu (iulian) e visect, pe când după cel nou (gregorian) nu, așa că Februarul nostru 1900 are 29, iară cel gregorian 28 de zile; deci noi rămânem dela 1 Martie 1900 st. v. earăști cu 1 zi înapoi.

cumpărăm scump și rău, și în loc de una făcută ne trebuie două cumpărăte. Aveți grije ce faceți! Că de nu încetați cu obiceiurile astea, ajungeți de mirarea lumii.

Ileana: Te asigurăm, dle învățător, că de aici încolo vom înceta și ne vom lăsa de aceste obiceiuri rele.

Maria: Vom stăru înnoi dle învățător și pe lângă celelalte și vom cerca să facem după cum ziceai d-ta că făceau moașele și strămoașele noastre. Numai lelea Saftă nu stiu ce mai gândește că tot tace.

Safta: Ce să mă mai gândesc!... Văd și eu că ar fi bine să ascultăm sfaturile duii învățător. Îmi aduc aminte de când eram micuță și trăia mama. Ea nu și-ar fi cumpărat rochii, androace din boltă, Doamne ferește, și-le făcea cum și-le putea și era mai altcum lumea ca azi.

Cu toată îndreptarea papei Grigoriu calendarul nou e încă greșit, anul gregorian tot încă prea scurt, dară totuși greșală lui e mult mai mică decât cea a calendarului vechiu, iulian. Calendarul iulian rămâne în urma anului tropic cu 1 zi în 129 de ani, pe când cel gregorian abia în 3544 ani. — Deci greșală calendarului nou e mult mai mică decât a celui vechiu și va fi numai decât de trebuință că să se facă earăști o îndreptare, căci dacă vor merge trebile tot așa înainte, atunci după 23748 ani anul nostru iulian va fi rămas înapoi cu 182 zile (adecă 6 luni), așa că vor serie 1 Ianuarie st. v. (1 Iulie st. n.) 23748! Vor avea deci ger de sfântul Ilie, vară mare de Crăciun și Bobotează, Paștile vor fi târziu toamna, Sfântul George în 4 Noemvrie st. n. și Sfântul Petru în 10 Ianuarie st. n. Pentru aceea împărățiile ortodoxe, care țin la calendarul vechiu, iulian, adecă Rusia, România și Grecia caută să îndrepte acum calendarul nostru.

A șaptea prelegere economică în Seliște.

Din seria de nouă a prelegerilor economice rănduite de comisiunea economică a comitatului Sibiu și dusă îndeplinire cu ajutorul »Reuniunei agricole române« din acest comitat, ieri, Duminecă, în 1 Aprilie s'a ținut a șaptea prelegere. Prelegătorul a fost vicepreședintele reuniunii susnumite dl Ioan A. de Preda.

Subiectul acestei prelegeri a fost luat din legumărit, și anume cultivarea unei specii, aproape necunoscute la poporul nostru, din acest ram al economiei, cultivarea sparangelului și a ciupercilor.

Deși subiectul acestei prelegeri a fost cu totul străin, totuși publicul de aici a arătat și de astă-dată un viu și satisfăcător interes față de prelegere.

Dovadă vădită aceasta, că prelegerile publice sunt cel mai bun și mai puternic mijloc de dosvoltare de interes față de ori și care chestie în massa poporului. Îmbrățișând cu căldură și eseritând pretutindenea acest mijloc, multe bune, frumoase și folositoure împrăvuri ar putea fi duse la îndeplinire la noi la Români. Modru este, voință să avem numai!

Pe lângă numerosul public din loc au mai participat din jur fruntașii comunei Galeș și Sibiel și dl notar pensionat din Tilișca, Milea.

Timp de o oră și jumătate dl prelegător I. de Preda a vorbit despre cultivarea sparangelului și a ciupercilor, arătând diferitele moduri de purcedere la cultivarea acestora și rentabilitatea lor în comerț. Dl prelegător ar face un foarte bun serviciu progresului poporului nostru pe terenul economic, dacă ar face cunoscut întregei obște românești prelegerea ce a binevoit a o țină nouă Seliștenilor.

La finea prelegeriei dl prelegător a fost viu aplaudat din partea numerosului public.

Stiri economice.

Reuniunea economică din Orăștie a ținut Dumineca trecută prin trămișii sei a 5-a prelegere economică în comuna Balșa. Dl Ioan Mihaiu a spus oamenilor cum să-și în grijească fănețele ca să dobândească *nutreț* mult și bun pentru că să-și poată ține vite mai multe și mai de soi din care mai curând pot face bani. E indemnăt cu deosebire la *grăparea* fănețelor primăvara și toamna și la sămănarea de iarbă pe unde locul să apleșugit și cultivarea de trifoiu și luțernă. Dl Ioan Moța a rostit apoi pe înțelesul tuturor despre *însemnatatea însotirilor* — tălmăcind cu deosebire însemnatatea însotirilor de bani la sate. Oamenii pătrunși de adverbul celor spuse numai decât să arătat învoiți să alcătuiască o însotire de bani, obligându-se a solvi fiecare membru înscris suma de 50 coroane și chezuieste cu încă de 4 ori din avereasa, pentru însotire.

Până acum s-au înscris la 100 membri din comuuele Balșa, Ardeu, Mada și Almașe.

În direcția însotirii s-au ales preoții N. Damian, I. Bogdan, G. Glodean, primarul I. Crișan și cantorul P. Todea.

În comitetul de supraveghere a fost ales ca president inv.: N. Todea și 8 membri țărani. *Cassar* al însotirii a fost ales inv. I. Lucăcel.

La economia de model comitătensă (Sibiu, piața târgului de vite nr. 10) esamenul teoretic se va ține în 20 Aprilie st. n. la 3 ore după ameazi, având elevii a fi esaminați din: limba maghiară, aritmetică și geometrie, fizică, științele elementare din economie, științele speciale din cultura plantelor, pomologie, științele speciale din cultura și higiena de vite. Registrele de economie, caietele etc., purtate de elevi, se expun spre vedere publică.

Din traista cu povețele.

— Intrebări și răspunsuri. —

Intrebare: Vă rog să binevoiți a-mi răspunde în »Foaia Poporului«, că cum să puteți pregăti o ceară de altoit, ca să nu o ducă albinele. În anul trecut am pregătit un fel de ceară din oleiu de in, calaforniu și spirt curat, pe care după ungerea altoilor, am obseruat, că o parte au cărat-o albinele, iar altă parte să secur pe trunchiul altoilor, să că aceia au rămas goli și nu s-au putut prinde. Vă rog deci pentru un alt recept pentru pregătirea aceleia.

Grind, în 28 Martie 1900.

Teodor Trombițăș.

Răspuns: Ceară de altoit se pregătește în mai multe feluri. Noi aici îți vom recomanda câteva moduri de pregătire, d-ța apoi poți urma, unul din acelea, pe care crezi că va fi mai acordat cu imprejurările locale de acolo.

O bună ceară de altoit se poate pregăti din 5 părți de bechiu (reșină de care folosesc cismarii), 2 părți său și o parte spirt de oțet. O altă ceară tot așa de bună se poate pregăti din o chilă reșină de brad, 15 grami reșină neagră, 30 grami său și 40 grami cenușă de

lemn. Altă ceară se poate pregăti din 2 părți ceară de stupi, o parte reșină și o parte terpentin. Din aceste trei recepte, îți poți alege pe care vei voi.

Grădină.

Abonentului nr. 4088. Stați pe pace până veți fi chemați la infățișare. Atunci însă să vă luați un apărător. Contractul făcut prin notar public și trecut prin carte fonduară nu se poate strica ușor. Trebuie purtat proces mare, propus pe bune motive.

Abonentului nr. 2221. Dacă pădurea e mică, e mai bine să se administreze din partea comunei și să se scrie pe comună. E bine însă și dacă se scrie pe proprietari. D-voastră trebuie să știți însă mai bine, că dintre aceste două căi care e cea mai bună. Alegeți pe cea mai bună.

Abonentului nr. 3723, România. Pentru delictă, prescripția intră după *cinci ani* dela ridicarea la valoare a sentenței, respective dela constatarea faptului că sentență nu poate fi executată. Pentru stergerea pedepsei nu este paragraf în codul penal maghiar. Mai bine e, dacă respectivul își face pedeapsa de 2 luni.

Regulamentul

„Biblioteca parochială“ din Ticușul-român.

(Urmare).

V. Procurarea, catalogarea și signatura cărților bibliotecei.

§. 17. Bibliotecarul în fiecare an compunând cu înțelesul membrilor fondatori ai bibliotecei lista cărților, revistelor ori foilor ce vor fi de a se procura, după revisuirea ei din partea comitetului parochial o execută.

§. 18. La compunerea liste cărților de procurat se va avea în vedere mai ales cele de prima necesitate. De ex.: cărți care tractează economia, istoria, morala, higiena și explicarea legilor necesare poporului, apoi cărți literare potrivite și reviste ori foi periodice folositore.

§. 19. În bibliotecă nu pot fi admise fie cărți, fie reviste ori foi cu tendențe revoluționare, demoralisatoare ori antinaționale.

§. 20. Cărțile donate bibliotecei de vre-un binevoitor fac proprietatea ei, iar persoanelor donatoare pe lângă cele dispuse în §-ul 48 li-se aduce o mulțumită publică în numele tuturor parochienilor de către învățătorul ca bibliotecar, însemnându-li-se numele lor afăt în cărțile donate, că și în catalogul inventar, în rubrică anume destinată acestui scop.

§. 21. Cărțile bibliotecei, fie procurate fie donate se leagă solid și se înscriv în catalogul inventar și în cel de materii al bibliotecei.

Catalogul inventar e menit numai pentru evidență și usul funcționarilor, iar cel pe materii pentru public.

§. 22. În catalogul inventar se înscriv cărțile în ordine cronologică cu următoarele date: Nr. curent, autorul, titlul cărței, locul și anul imprimării, nrul volumelor, prețul cărței legate, data intrării în bibliotecă, donată sau procurată, observări.

Toate volumele de aceeași operă poartă același număr de inventar, aceeași signatură și formează împreună un întreg.

§. 23. Catalogul pe materii cuprinde operaile grupate după materiile cu cari se ocupă, de ex.: economie, istorie, morală, higienă etc. în ordine cronologică după cum sunt înscrise în inventar cuprinsând: nrul curent, nrul inventarului, autorul, titlula, nrul volumelor, polița, seria și locația.

§. 24. Revistele și foile periodice însemnate cu sigilul bibliotecei se țin în evidență într-un registru-jurnal, și la încheierea periodului se leagă în volume și se catalogează în rând cu celealte cărți. Tot asemenea se sigilează cu sigilul bibliotecei toate cărțile bibliotecei.

§. 25. Signatura cărților, revistelor ori foilor bibliotecei se face provizoriu-le pe fiecare atât pe foaia dintâi cât și pe călcăiul ei în dos cu nrul curent al catalogului pe materii, indicarea poliței, seriei, locației și nrul sub care sunt înscrise în inventar.

Indicarea poliței se face prin nr. român, seriile cu literile mici începând cu „a“, ear' locul cărței în serie cu nr. arabă, asemenea și nrul de inventar. De ex.: 54, III. b. 7, 62 însemnează că cartea cutare de sub nrul 54 din catalogul pe materii se află în polița a treia, seria a doua sub nrul locației 7 și nrul curent de inventar 62.

În poliță se așează în cele dedesupră revistele, foile și alte cărți de format mare, ear' apoi treptat în cea următoare cele de format cuart și ear' apoi octav s. a.

VI. Păstrarea și folosirea cărților bibliotecei.

§. 26. Cărțile, revistele, foile și toate ale bibliotecei se păstrează în dulapuri (arhivuri) anume făcute și așezate în localul școalei confesionale sub bună încuietare.

§. 27. Folosirea bibliotecei e internă și esternă. Folosirea internă are de scop mai ales folosirea revistelor, foilor și a altor cărți mari care nu se pot estrada din localul bibliotecei. Folosirea esternă este împrumutarea cărților numai afară de localul bibliotecei.

§. 28. Dreptul de a folosi estern cărțile bibliotecei îl au numai aceia ce se înscriv anume spre acest scop solvind în fondul bibliotecei taxa anuală de 50 bani, ori lună de 10 bani.

§. 29. Elevii școalei confesionale până la 15 ani în schimbul taxei de 30 bani solvită cu ocazia înmatriculării folosesc gratuit cărțile bibliotecei potrivite lor. În casu de perdere ori deteriorare părinții sunt responsabili.

§. 30. Împrumutarea cărților se face numai prin înfățișarea în persoană a împrumutatorului care are a da adeverință (revers), despre cartea împrumutată, ce trebuie să cuprindă: Numele împrumutatorului, autorul, titlul și numărul de inventar al cărței împrumutate, data împrumutării, terminul de reinAPOIARE și subscríerea proprie.

Adeverințele elevilor trebuesc subscrise și de părinți.

§. 31. Adeverințele de împrumutare se păstrează de bibliotecar și se dau înapoi împrumutatorului numai când acesta înapoiază cartea.

§. 32. Ziua împrumutării cărților este Dumineca după serviciul divin. Împrumutarea se poate face numai pe căte o săptămână. Prolungirea pe a doua săptămână se poate face numai dacă pentru opul numit nu s'a mai însinuat nimic. Mai multe decât două opuri nu poate împrumuta nimic.

§. 33. Cine nu înapoiază cartea la terminul hotărât se provoacă de bibliotecar a reînapoia în decurs de 3 zile. Fiind zădărnică această provocare se va folosi asupra lui prescrisele §-ului 12, având astfel a se încasă pe cale legală prețul cărței dimpreună cu pe deaupsa de una coroană, dacă nici la intervenirea președintelui nu se supune.

(Va urma).

CRONICĂ.

Dl Dr. Ioan Rațiu, președintul partidului național român, se află de câteva zile greu bolnav. Influenza, complicată cu alt morb periculos, l-a pus la pat. Îl dorim însănătoșare căt mai grabnică.

Fapte creștinești. Notarul comunal Iosif Roxin, din Tămașda împreună cu soția sa Maria n. Bibescu, a dăruit bisericei gr.-or. de acolo 2 prapori în preț de 60 coroane, ear' la spesele împreunate cu edificarea casei parochiale a contribuit cu 65 coroane. În numele credincioșilor sei parochul Alexandru Vașiad mulțumește și pe această cale evlaviosilor donatori.

Daruri marinimoase. Dr. Zosim Chirtop, avocat în Câmpeni, cu prea stimata sa soție, din tristul incident al răposării preaiubitului lor fiu Viorel au dăruit pentru masa studenților dela gimnasiul român gr.-or. din Brad 200 coroane. Tot spre acest scop a dăruit societatea »Doina« din Câmpeni 40 cor., ear' doamna Maria Manoviciu, văduvă preoteasă în Câmpeni 6 coroane. Marinimoșilor donatori li-se exprimă pe această cale cea mai profundă mulțumită. Brad, 23 Martie v. 1900. Direcția gimnasială.

Adevărat creștin. Tăraniul din Junc (lângă Brad și Baia-de-Criș) cu numele George David a făcut pe spesele proprii parochiei sărace Potingani (protopresbiteratul Zarandului) o biserică. A dat însuși tot materialul necesar și a spesat în bani peste 1000 fl. — Fapta evlaviosului creștin se laudă de sine, mai mult decât toate cuvintele și scrisele.

Parastas pentru Galetariu. Sâmbătă s'a servit în biserică din Tela parastas pentru economul Toma Galetariu, care făcuse bisericei de acolo o fundație de 20.000 coroane. Parastasul a fost servit de protosincelul V. Mangra asistat de preoții Popovici din Tela.

† Maria Moldovan. Redactorul foii noastre Silvestru Moldovan, a indurat săptămâna aceasta o grea lovitură a sorței răposându-i mamă-sa. Despre această tristă întemplantare, familia răposatei a publicat urmatorul anunț funerar:

Subscrișii cuprinși de cea mai profundă durere anunță, că preaiubita și neuitată lor mamă, soacră, bunică, mătușă

MARIA MOLDOVAN născ. VELICICA,

văduvă protopopeasă,

după suferințe îndelungate, împărtășită cu Sf. Taine, a răposat în Domnul, în 8 Aprilie n. c., la ora 10 și ½, în etate de 76 ani și în al 9-lea an al văduvei.

Înmormântarea scumpei răposeate se va face Marți, în 10 Aprilie n. c., la 3 ore, în Turda, unde la dorința-i proprie va fi transportată, spre a fi așezată în mormântul familiar.

Fie-i odihna lină și amintirea eternă!

Sibiu, 9 Aprilie n. 1900.

Silvestru Moldovan, fiu. Margareta Moldovan născ. Cigăreanu, noră. Aleșandru, nepot. Văd. Ana Cigăreanu născ. Rațiu, cuscă. Valer Moldovan, Vasile Moldovan, nepoți din veri.

† Romul Roșescu. Din Cluj ni-se scrie, că Joi, la 5 Aprilie n., orele 3 d. a. a avut loc înmormântarea tinérului Romul Roșescu, substitut de referent la consistorul din Arad, un tinér harnic, cu frumoase prospekte de viitor, stîns însă în floarea vîrstei de o boală care nu iartă nici-o dată. Au servit cinci preoți. Public mult și toate numărătele rudenii. Dela Arad au asistat dl R. Ciorgariu, profesor și referent școlar și un cor de 8 teologi condus de dl profesor Lugoșianu. Tinerimea românească universitară a fost reprezentată și ea în număr mare.

Pe sicriul regretatului defunct au fost depuse numărătele cununi, între altele din partea neuitării soții d-na Georgina Roșescu n. Antonescu, a neuitării mame văd. protop. Roșescu, a familiilor Roșescu, Dr. Aurel Isac, Dr. Nestor Opreanu, Aurelia Pipoșiu, cu tricolor național, Moldovan, O. Tosia etc.

La mormânt dl Ioan Scurtu, abs. în litere și stud. în drept, a rostit o cuvenire funebrală.

Înmormântarea a impresionat adânc pe cei de față, cari s-au depărtat cu dușerea în suflet pentru nenorocirea fatală a decesului harnicului tinér.

† Cornelia Henzel născ Socol, a răposat Joi (5 Aprilie n.) în etate de 26 ani și după 7 ani de căsătorie. Înmormântarea i-a făcut Sâmbătă (7 Aprilie) în cimitirul gr.-or. din Brașovul-vechiu.

Sibiu — Turnu-roșu — București. Terminând România lucrările pentru linia căii ferate la București peste Turnu-roșu, aceasta se va da comunicaționei în 15 Iunie. După deschiderea acestei linii comunicația cu România va avea patru linii de cale ferată.

„Românul are șepte vieți în pieptu-i de aramă“. Sub titlul acesta cețim în »Patria« din Cernăuți: »Din Storojineți ni-se scrie: În 29 Martie n. a. c. s'a prezentat un ficiar român din comuna Pătrăuți pe Sirete înaintea comisiunei de recrutare din Storojineți. Medicul, după o scurtă esaminare, îl declară pe ficiar deocamdată de neapt de înrolat în oaste, fiind prea puțin desvoltat. Voinicul Românaș, jignit prin această sentință în simțul seu, esclamă următoarele cuvinte: „Cum să fie această? Ca să munesc la butuci prin cei codri sănătății destul de tare, dar să slujesc Împăratului nu?“ Auzind aceste cuvinte locotenent-colonelul, a dispus, ca să fie înrolat la oaste, făcând observarea, că ficiarul e deștept și plin de iubire către oaste și Împărat. — Ce zice dl Bourguignon la acest cas? — întrebă »Patria«. Oare dacă preoții români ar fi iredențiști, poporul ar fi tot așa plin de patriotism? Vai de biata împărăție, ce are astfel de slujbași, cari jignesc și pe cei mai fideli cetăteni în simțemintele lor cele mai sfinte!

Din archidiaconatul gr.-catolică. Sâmbătă a fost hirotonit întru preot clericul absolut Ioan Simu, dispus capelan la Abrud, distr. Roșia. — Nicolae Pop, paroch în Șeulia-rom. a fost numit paroch în Săcalul-de-Câmpie, distr. Pogăceaua.

— Administratorii parochiali Alimpiu Costea din Spini, Vasile Szemigelski din Sâncel, Ioan Trif din Tăuni și Basiliu Călugăru din Crăciunelul-sup. în distr. Biia au fost numiți parochi. — Gregoriu Pop, paroch în Stupini, distr. Fărăgău, a fost trecut în dificiență, ear' Iosif Stupinean, cooperator tot acolo a fost numit paroch. — Ioan Miclea, adm. paroch. în Orosfaia, a fost numit paroch în Sân-Martinul-desert.

Din cauza miseriei. Locuitorii din comuna Deda (comitatul Murăș-Turda) trăesc numai din lucru de lemn la munte. Cum acesta pausează, ear' viața este ce biet le-au avut au pierit de epizootii, populația a ajuns în mare misere, aşa că nici pentru traiul de toate zilele nu răsbește cu căstigul, da să mai poată plăti dările și aruncurile cele mari. Spre a ești din miseria aceasta, reprezentanța comunală a hotărît să petitioneze la ministrul de comerț pentru a începe căt mai curând lucrările la linia căii ferate Reghin—Toplița—Mada, unde poporul să capete de lucru.

Pentru un pas greșit. În comuna Baja zilele trecute și-au curmat vîeața mama și fiica, fiindcă nu mai puteau răbdă bătăile și schinjurile dela bărbătii lor. Înainte cu doi ani murise în Baja un om cu stare bună. Văduva lui s'a îndrăgit apoi de sluga lor și s'a căsătit după el. Ea era de 45 ani, el de 26. Noul bărbat a înduplecăt-o să-și dea fiica după un vîr al lui, un zidar dur și bătrîn. După aceea amândoi s-au pus pe prădarea averei rămasă dela bărbatul dintâi. Prin bătăi și schinjurii au stors dela ele toți banii, ear' când acestia s-au găsat, le chinuiau, ca să vîndă moșioara. În sfîrșit nenorocitele, ca să scape de brutalii bărbătași s-au dus la Dunăre și legându-se la olaltă său aruncat în apă. La acest sfîrșit tragic le-a dus pasul greșit al văduvei, care uitându-și de datorințele ei de văduvă bătrâna și mamă a unei fete de măritat, s'a dat în dragoste.

800.000 coroane fetelor sărace. Zilele trecute a răposat în Athena un comerciant cu numele D. Spandici, testându-și întreagă avere pentru scopuri culturale și de binefacere. A testat 100.000 cor. spitalului din Athena, 200.000 cor. comunei sale natale Silianiz pentru înființarea unui spital, și 800.000 cor. orașului Athena, care va avea să împartă cametele acestei sume an de an între 80 fete sărace dar' cu purtare bună.

Sfîrșitul unei vieți nenorocite. Ieri a răposat în Budapesta notarul public Simion Leovici din Subotica, în etate de 70 ani. I-a curmat zilele întristarea și supărarea. Mai de mult rămăsese văduv, cu două fiice și un fiu. Când au ajuns la etate de măritat i-au murit și fiicele una după alta. Mai avea feciorul, pe care îl iubia foarte mult. Cu cățiva ani înainte de aceasta unicul fiu al bătrânlui a fost ucis într'un duel cu un locotenent de husari. De atunci bătrânlul a căzut în melancolie. A încercat și sinucidere, dar' din rana ce și-o dase în cap cu pistolul, s'a vindecat. Trei ani a mai vegetat bătrânlul, purtând jalea vieții sale nenorocite și plângând la orice semn, care-i aducea aminte de fiul seu. Acum s'a dus și el la iubiișii sei.

Urmările bătrîniei. Sergentul de honvezi în pensiune Nicolae Poparad din Făgăraș, dând să meargă acasă pe înserate și în stare turmentată, a căzut în vale și s'a înecat. Apa văii abia să fi putut ajunge omului până la glesne, și totuși turmentatul s'a înecat în ea. A rămas de el văduva cu unsprezece copilași.

Moarte dintr-un vis. O femeie bătrâna de 64 ani, Rozalia Appel din Timișoara, în una din nopțile trecute a visat un vis așa de ingrozitor, încât sătândește a căzut din pat și și-a frânt oasele. De spaimă și de dureri i-a aducea aminte de fiul său, care-i răposat în spitalul orașenesc.

Un negustor netrebnic. Din Deva ni-se scrie:

Subscrisa, ca Română bună, din familie de preot, acum măritată în comuna Banpotoc după un harnic tăran român, mamă de patru copii, ieri, Sâmbătă, în 7 Aprilie st. n. am mers la Deva spre a-mi cumpăra cele trebuincioase la prunci pe sfintele sărbători; șiuzind de un comerciant român Șuster Alexandru, care totodată e și nănaș la o nepoată de-a mea, în societatea mai multor femei din comuna mea Banpotoc spre a ne cumpăra nescari giolgiu am intrat la dînsul în boltă. Neconvenindu-ne cel arătat de el, 'l-am rugat să ne dea mai fin și mai lat, — dînsul nu a vrut, — la ce am zis că atunci mergem într-altă boltă unde vom afla mai lat și bun. În urma acestor vorbe, ce credeți că a făcut acest comerciant scăpatat în cele materiale?! Se pune și pe fură îmi taie un pumn în spate, încât de frică am amețit în boltă și de nu mă țineau alte muieri, era să cad jos. Neindestulindu-se cu atâtă, acest om fără de rușinea oamenilor, mă apucă de haine și fimi rupe o mânecă de cămașă de pe corpul meu, făcându-mi o pagubă de 20 coroane. Începând a plângere m'am depărtat din boltă rușinată de rușinea Românului scăpatat Alexandru Șuster din Deva,

Pentru fapta lui comisă în fața lumiei, față de mine, numai decât 'l-am predat unui advocat din Deva, care înădătă 'l-a și acționat la judecătoria de acolo pentru a-și lua pedeapsa cuvenită.

Drept aceea rog pe onorabila redacțiune să binevoiască a lăsa nota despre această întemplieră ne mai pomenită și cu cea mai profundă venerație vă rog a da publicitatei acest cas, că bietul popor al nostru prigonit de toată lumea să se știe feră în viitor de o atare lăcustă setoasă de sânge și carne omenescă.

Eu din parte-mi voi spune și cu graiu viu la toți oamenii cu care convin.

Aduc la cunoștință și acea imprejurare, că pe neomenosul Alexandru Șuster tot în ziua de azi 'l-am arătat și la poliție și la corporaționea meseriașilor din Deva, — pentru fapta comisă față de mine. Cu toată stima:

Soția lui Petru Irimie, născută Ludovica Filimon,

Petrecere în Seliște. Reuniunea meseriașilor din Seliște își face datință, conform obiceiului din trecut, să vă invite la producționea, pe care o va aranja în 10/23 Aprilie 1900 (a doua zi de Sf. Paști), cu binevoitorul concurs al »Reuniunii române de cântări din loc«, în sala festivă a școalei.

Se va începe seara la 8 ore și prețul de intrare la locul I. e de 2 cor., locul II. 1 cor. (scaune numărata), cei care stau în picioare 60 bani, iar pe galerie 30 bani.

Considerând, că venitul curat e destinat pentru fondul Reuniunii, se primesc cu mulțumită și eventuale suprasolviri, cari apoi la timpul seu se vor cuita prin ziare.

Programul petrecerii e următorul: 1. »Sunt Român«, cor mixt de Humpel. 2. »Despre lux«, dialog de I. Pop Reteagul predat de * * * 3. »Hora ploaie«, cor mixt de G. Dima. 4. »Nu-i dreptate«, cor mixt de G. Dima. 5. »Săptătorul de bani«, piesă teatrală comică (comedie) în 3 acte de Ant. Popp. După producționea cină și apoi joc.

Pentru „Casa națională“. Precum e cunoscut cetitorilor nostri, »Asociația pentru literatura română și cultura poporului român« a fost hotărât să înființeze în Sibiu o așa zisă »Casă națională«, în care să fie adunate și păstrate lucruri de tot felul, cari amintesc de viața din trecut și de acum a poporului românesc și între acestea și căte-

unul din toate porturile naționale românești, atât din cele femeiești, cât și din cele bărbătești, cum și scrieri, arme și lucruri folosite de înaintașii nostri în luptele lor pentru neam. Scopul acesta e mare și vrednic de toată lauda, dar fără sprigini nu se poate ajunge. De aceea, pentru că fiecare dintre noi — sărac și bogat, cărturar și tăran — să poată contribui cu obolul seu la înțuparea acestui scop frumos, comitetul »Asociației« a hotărât să facă o loterie cu multime de căștiguri, vînzând un los numai cu o coroană (50 cruceri). Sunt între aceste căștiguri câteva până la zeci de mii. Așa de pildă căștigul cel mare e în preț de 10.000 coroane. Cui 'i-a fi data, poate așadară să căștige cu 50 cruceri lucruri pe care, dacă nu vrea să le ție, poate căpăta pe ele în toată una vreme 10.000 de coroane. Venitul curat se va folosi pentru achiziția cheltuielilor cu înființarea casei sau muzeului național. Îndemnăm deci pe stimații nostri cetitorii să cumpere barem câte un los de acestea. Nu atât pentru rîvna de căștig, cât mai ales, pentru că fiecare dintre noi să-și facă datorința față de națiunea sa, contribuind cu cât poate la înțuparea întreprinderilor ce numai spre al nostru bine și spre a noastră cinstă au să fie. Cereți losuri dela banca românească dela d-voastră, dacă este, ori dela librăria românească, de valoare de aceasta la d-voastră, sau de adreptul dela »Asociație« în Sibiu, strada Morii nr. 8. În hatrul scopului național ce se urmărește prin această loterie românească, bucuros mijloacește trimiterea losurilor chiar și redacția și administrația »Folii Poporului«.

Un învățător milos și curajios: Din Corniareva ni-se scriu următoarele

Am onoare să vă încunoașteți despre o faptă vrednică de publicare, ce s'a întemplat Vineri, adevărat în 30 Martie st. n. în comuna noastră Corniareva. Vrednicul învățător al nostru Alexiu Bijan, după ce a slobozit copiii după ameza la patru ore dela prelegere, mergește copiii către casele lor, unii au trebuit să treacă peste un pod închis, care servia spre trecerea peste pârâul Bela-Reca, umflat foarte tare de topirea zăpezii (omătului). Unul diatre școlari cu numele Nistor Stângu, de 11 ani, a amețit de groaza turburimei sgomotosului pârâului și a căzut de pe punte în valurile pârâului.

Văzând micuții prieteni ai lui pe blânduțul lor coleg deodată dispărând dinaintea lor, au început amar a plângere. Unul dintre dînsii a plecat să vestească învățătorului lor trista întemplieră, însă nu trebui să meargă departe, căci învățătorul Alexiu Bijan era aproape, căci el de regulă mergea în urma lor controlând pe sub ascuns purtarea lor și afară de școală.

Auzind despre trista întemplieră, învățătorul a început să fugă spre podul al 2-lea, care era mai la vale cu jumătate de chilometru dela locul căderei pruncului, lăpădând în prezența multor vecini căpătul de pe dînsul și aşteptând gata spre sărire de pe podul înalt, după cadrul iubitului seu elev.

Mai mulți locuitori 'l-au făcut atenție să nu sără de pe pod, chiar măcar să vadă pe băiatul plutind prin apă, ba 2 muieri 'l-au prins de mână, pentru a nu-l lăsa să sără în apă. Însă milosul învățător privind cu mare atenție valurile murdăroase de ghiață și zăpadă topită, văzând deodată cărțile și căciula copilului plutind repede pe suprafața apei, în momentul următor văzând căpruncul și sări după el. Cu pericolul vieței sale, scoase la țermure, pe lângă mare necaz și greutate, trupul înghețat, umflat și vînăt al școlarului seu iubit. Aci tremurând de frică și răceala apei ghețoase, ridică băiatul de picioare în sus și îl golă pe moment de apă în

prezența la 40—46 de oameni, și dușindu-l iute într-o chilio caldă a încercat cu toate experimentele necesare la casuri de acestea, așa că la 1¹/₂ oră 'i-a succed cu ajutorul bunului D-zeu a-l aduce încătă la vieță, spre mirarea comunei întregi, căci nu era ființă, care să fie zis, că copilul își va mai veni la sine, ci toți ziceau că e deces.

Numai și numai vrednicului nostru învățător dirigent Alexiu Bijan putem mulțumi scăparea școlarului, și cu lacrimi în ochi și mulțumesc părintii și neamurile băiatului, și dimpreună cu ei noi comuna întreagă rugă pe îndrumatul Dumnezeu, ca pentru fapta aceasta nobilă a sufletului seu cel bun, să-i dăruiască învățătorului nostru vieță îndelungată și fericită. **Un părinte.**

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu“, precum aflăm va aranja a 2-a zi de Paști în »Grădina Hermann« o convenire socială împreună cu declamaționi, cântări și joc. Prețul de intrare 50 cr. (1 cor.) de parsoană.

O faptă creștinească. Harnicul comerciant Ioan Grecu cu soția sa Elena, din Porumbacul-inferior, au dăruit bisericiei gr.-orientale din loc un potir, disc, stea, lingură și celelalte trebuincioase la ceremonialul proscocimieei, în preț de 54 coroane. Sunt prezări darurile creștinești pentru sfânta noastră biserică din loc și așa nu pot întrelăsa, ca cu ocazia aceasta să mulțumesc susnumiților în numele meu și al parochienilor mei pentru prețiosul dar și pe calea aceasta, ca să servească de bun exemplu și altora. Deoarece Atotputernicul, că să-și găsească mulți imitatori. **Porumbacul-inferior**, la 22 Martie n. 1900. **Ioan Mandeal**, par. gr.-or.

Istorioare biblice. În editura tipografiei și librăriei diecesane din Caransebeș au apărut: **Istorioare biblice**, de Dr. Petru Barbu II. Carte de religiune pentru școalele poporale. Cu adausurile A) Despre sfânta scriptură. B) Rugăciuni: a) de dimineată; b) înainte de masă; c) după masă; d) de seara și C) Simbolul credinței. — Cartea este aprobată de Ven. consistorii gr.-or. române din Arad, Caransebeș și Oradea-mare. — Ediția III. — Format 8°, 64 pag. — Prețul 30 bani.

Lucruri slabe. Un bun creștin din Corneareva se plângă, că preotul de acolo, părintele Nistor Brînzeiu în loc de a se îngrijii cu dragoste de lipsurile sufletești ale poporului încredințat păstorirei sale, mai bucuros se îndeletnicește cu beatura și jocul de cărți prin birturi. Așa de pildă, nu de mult fiind chemat să cumineze pe bătrâni Dimitrie Davidescu și Petru Bosniag, și îmbiindu-se 1 fl. și 2 fl. pentru cale de un ciascun călare, părintele Brînzeiu nu a voit să meargă, ci a lăsat pe bieții bătrâni să moară necuminecați. La înformarea unui alt bătrân fruntaș, mergând dela o pomană, s'a făcut bolnav, așa că a trebuit să fie chemat preotul din Bogolț, ca să înformențeze pe bătrânu. Toate astea și altele, pe care le scrie creștinul din Corneareva, sunt lucruri slabe dela părintele Brînzeiu și ar fi numai spre binele lui și spre măngăierea creștincioșilor sei, ca să se lase de ele.

Poate să se întempe. Filosofii cincici au zis despre avere, că vechea-i o cursă de întrecere între noroc și moarte. Fiecare om e adevărat destinat a deveni bogat, numai căt foarte puțini trăesc până la sosirea averei. Totuși de aceea întreg faptul depinde numai dela întrebarea: ori de norocul il »nimerește« pe om mai întâi, sau moartea? Aceasta poate să dea măngăiere filosofilor cincici, omenimei muncitoare, îngrijorate însă,

nu putea să-i fie spre măngăiere teoria aceasta. Acum însă progresul, care a deschis căile înaintării, a aflat și pentru omenirea adevărată măngăiere. Chiar mai mult decât măngăiere: speranță de viață dătătoare. I-a pus la dispoziție loteria de clase.

La noi această instituție e încreșterea numai de trei ani, e însă încreșterea în deplinul înțeleșii al cuvenitului. A prins rădăcini. Fiindcă și înțeleșia îndreptățirea pe noroc, și fiindcă satisfacere recerintelor de noroc.

Ea ne aduce posibilitatea de a ne îmbogăți în cel mai apropiat timp, scoțând câștiguri din mistica ei urnă. Nimerirea câștigului a încetat de a mai fi întâmplare oarbă, ea aparține domeniului verosimilităței. A revenit la posibilitatea matematică calculabilă. Pentru că fiecare al doilea posesor de los trebuie să câștige. Își recapătă cel puțin banii plăsați, ceea ce înseamnă *risic redus la minimal*. Numărul câștigurilor e mare, suma lor e imposantă. Se pot câștiga mii, zeci de mii, sute mii de coroane, un milion chiar. Milionul a încreștat a mai fi vis și iluziune, el e strins legat de planul loteriei de clase.

Loteria de clase ne-a emancipat de sub resignația fatală, că nu putem ajunge la avere. Mii de oameni au ajuns prin ea la stare bună și foarte mulți la avere. Ea nu e joc basat pe superstiții și pe patimă, ci o afacere regulară cu norocul. Aceasta au recunoscut-o deja clasele mijlocii, luând parte la loteria de clase. Statistica despre câștigurile de până acum dovedește, că industriași, comercianți, agronomi, amplionați și oamenii de carte și-au

căutat și și-au aflat norocul în loteria de clase.

Avere însemnată independentă. Cine o simte aceasta mai bine decât muncitorul cu mintea și cel cu forțele trupului? Dorința lor după avere nu e lăcomie, ci nisuință după libertate. Loteria de clase cu multele și marii ei câștiguri și minimalul risic îi face posibil să

ajungă la independență. În locul dorului ilusionar a intrat încrederea în verosimilitate. Omul poate să ajungă și la avere, zisa veche a devenit zisă învechită.

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia“ societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Important pentru economii nostri.

Cele mai bune sămene

se găsesc la societatea comercială românească:

„CONCORDIA“

în Sibiu, Alba-Iulia și Făgăraș.

Economii vor găsi aici îndeosebi sămene bune de:

Iuțernă franceză, italiană și indigenă (din țara noastră), trifoliu francez și indigen — napi roșii și galbini, apoi sămene de ierburi, verdețuri și florării de toate felurile.

Mare deposit

de peatră vânătă pentru stropitul viilor și papură americană pentru legat.

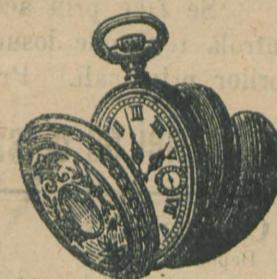
Prețuri foarte moderate!

Important pentru economii nostri.

Sămene plombate de stat, — cu garanția!

JULIUS ERÖS

firmă împrotocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de orloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroj de buzunar remontoir-nichel dela 5.— până 12 C.
Oroj de buzunar remontoir-argint > 9.— > 20 >
Orolaj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur > 18.— > 30 >
Orojaje pentru dame din aur, veritabil de Genf > 24.— > 70 >
Orojaje pentru domni din aur, veritabil de Genf > 40.— > 160 >
Deșteptător de nichel, marcă fină > 4.— > 6 >
Orojaje cu pendul franc., cu resare, în cutii frumoase > 10.— > 30 >
Orojaje cu pendul vienez cu ponduri > 28.— > 70 >
Orojaje de părte, diferite modele > 4.— > 30 >
Lanțuri de gât pentru dame, de aur > 12.— > 40 >
Lanțuri de orojae pentru dame, de aur > 18.— > 60 >

Lanțuri de orojae pentru d-ni, de aur dela 40.— până 140 C.
Inele de aur de tot felul > 4.— > 48 >
Inele de aur cu diamant veritabil > 12.— > 52 >
Inele de aur cu briliant veritabil > 24.— > 300 >
Inele de aur cu briliant imitat > 7.— > 12 >
Cercei de aur de tot felul > 4.— > 12 >
Cercei de aur cu diamant veritabil > 13.— > 80 >
Cercei de aur cu briliant veritabil > 46.— > 500 >
Cercei de aur cu briliant imitat > 7.— > 12 >
Brățare de aur de tot felul > 20.— > 40 >
Broșe de aur de tot felul > 12.— > 40 >
Lanțuri de orojae și de gât din argint > 2.— > 8 >
Cercei și inele de argint > 1.60 > 4 >
Brățare și broșe de argint > 1.60 > 10 >

Juvele de tot felul dela 15 or. (preț de față) până la 15 fl., precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medalii broșe, ace de cravată, tabachiere și țigări de țigări, tacâmuri, chibritelnice, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e esaminat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al orojaelor mele. Toate comandele le efectuez imediat, pe lângă rambursă sau trimitere anticipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se execută bine și conștientios.

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comande, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

Strada Cisnădiei 3. **Sibiu.** Strada Cisnădiei 3.

(Edificiul «Transilvania»).

De vînzare.

Subscrisul am un taur de vînzare de rasa Pinzgau curat, de 2 ani și $\frac{1}{2}$, foarte bun de prăsilă și apt, de nu se poate să fie altul mai bun sau mai frumos. Datorită de a cumpăra a se adresa sau a veni la [20] 2-3

Simeon Fătrașcu Fărău,
comuna Lancrăm, lângă Sebeșul-săsesc.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vînzare opul premiat și publicat de „Asociația transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanul.

Acet op., care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 1 cor. plus 20 fil. porto.

CAMPHOR-EIS

(de Cheseborough, Manufacturing Co., in New-York).

„TIPOGRAFIA“, societate pe acțiuni în Sibiu.

A apărut la »Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu și se află de vînzare la autorul în Serajevo (Bosnia) Teren-siengasse nr. 8

Regulament de serviciu

I. și III. parte

pentru școalele de șârgi a armatei comune ces. și reg. și a hovizezimel reg ung,

compus de

Demetriu Bardosi,

primlocotenent ces. și reg. în regimentul de infanterie nr. 37.

Editura autorului.

→ Pretul unui exemplar 90 bani. ←

Medicament probat de casă in contra roșetei la față, la mâni și în contra gâdiliturei uscate Prețul unei dose 80 bani (40 cr.)

Depositor: În apoteca lui CAROL MÜLLER în SIBIU, Piața mare nr. 10, în palatul Br. Brukenthal.

[58] 19-20

PUBLICAȚIUNE.

Se face prin aceasta cunoscut, că după ce înaltul minister reg. ung. de finanțe a făcut prin organele sale de controlă revisiune losurilor de I. cl. a loteriei de clasă reg. ung. privileg. (a VI-a loterie), losurile s-au predat spre vînzare colectorilor principali. Prin aceasta se publică planul de loterie aprobat de ministerul reg. ung. de finanțe.

Planul loteriei de clasă reg. ung. privileg. A șesea loterie. 100.000 losuri, 50.000 câștiguri.

CLASA I.		CLASA II.		CLASA III.		CLASA VI.			
Depunere 12 cor.		Depunere 20 cor.		Depunere 32 cor.		Depunere 24 cor.			
Tragerea în 17 și 18 Maiu 1900		Tragerea în 12 și 13 Iunie 1900		Tragerea în 10, 11 și 12 Iulie 1900		Tragerea în 12 Septembrie până 10 Octombrie 1900.			
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	Cel mai mare câștig în cas de noroc			
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000	coroane			
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000	1,000.000			
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000	(Un milion)			
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000				
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000				
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000				
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000				
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000				
50 à 100	5000	60 à 300	18000	70 à 500	35000				
2900 à 40	116000	3900 à 80	312000	4900 à 130	637000				
3000 câșt. cor. 240000		4000 câșt. cor. 477000		5000 câșt. cor. 898000					
CLASA IV.		CLASA V.		Câștigul trăsături ca cel din urmă dintre aceste 480, va căpăta premiul					
Depunere 40 cor.		Depunere 32 cor.							
Tragerea în 1 și 2 August 1900		Tragerea în 22 și 23 August 1900							
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane						
1 à	90000	1 à	100000						
1 à	30000	1 à	30000						
1 à	20000	1 à	20000						
1 à	15000	1 à	15000						
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000						
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000						
8 à 2000	16000	8 à 2000	16000						
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000						
70 à 500	35000	70 à 500	35000						
3900 à 170	663000	3900 à 200	780000						
4000 câșt. cor. 934000		4000 câșt. cor. 1061000							

Pentru tragerea cl. I. care se va întâmpla publice în 17 și 18 Maiu anul curent în prezența autorităței de controlă reg. ung. și a unui notar regesc în salele redutei, se pot căpăta losuri la toate colecturile loteriei de clasă reg. ung. priv.

Budapest, 15 Aprilie 1900.

Direcțiunea lot. de clasă, reg. ung. priv.

Lónyay.

Hazay.

[22] 1-1